

Тема 3. Стійкий розвиток глобальної економіки та глобальні проблеми людства

➔ **Мета:** дослідження сутності та основних характеристик сучасних теорій стійкого розвитку глобальної економіки. Аналіз перебігу та виявлення шляхів вирішення світових фінансових криз. Структурування та систематизація знань щодо появи та вирішення глобальних проблем людства.

Методичні вказівки до виконання практичних завдань

При опрацюванні даної теми доцільно звернути увагу на підходи до класифікації глобальних проблем людства, визначення їх сутності. Потрібно зосередитися також на порівнянні різних поглядів щодо шляхів їх вирішення.

Необхідно вивчити теоретичні основи концепцій стійкого розвитку, зеленої економіки, нульового зростання, циркулярної економіки; розглянути їх схожі та відмінні риси.

Варто засвоїти сутність світових фінансових криз, масштаб їх поширення, історичні аспекти, методи та інструменти протидії.

План

1. Глобальні проблеми людства: сутність та критерії віднесення.
2. Класифікація глобальних проблем людства.
3. Перспективи та шляхи вирішення глобальних проблем людства.
4. Теоретичні основи стійкого розвитку.
5. Сучасні теорії стійкого розвитку еколого-економічних систем.
6. Екологічна Конституція Землі.
7. Світові фінансові кризи.

Основні терміни і поняття

Глобальні проблеми людства, демографічні проблеми, продовольчі проблеми, екологічні проблеми, енергетично-сировинні проблеми, проблеми миру й озброєння, Римський клуб, сталий (стійкий) розвиток, економічний розвиток, економічне зростання, зелена економіка, циркулярна економіка.

Завдання для виконання на практичному занятті

? Завдання 1. Експрес-опитування. Дайте короткі відповіді на питання:

1. Які основні глобальні проблеми людства існують?
2. За якими критеріями ту, чи іншу проблему можна віднести до глобальної?
3. У чому полягають глобальні демографічні проблеми людства?
4. Розкрийте глобальні продовольчі проблеми людства?
5. Чому глобальні екологічні проблеми важливі для розвитку економіки?
6. Яка сутність енергетично-сировинних проблем людства?

7. Чому проблеми миру і озброєння продовжують бути актуальними у XXI ст.?
8. Які основні шляхи вирішення глобальних проблем світу вам відомі?
9. Що собою являє сталий економічний розвиток та стале економічне зростання?
10. Які основні задачі Римського клубу?
11. Що може бути фактором економічного зростання?
12. Які ключові принципи сталого розвитку організації вам відомі?
13. Які існують рушійні сили та перешкоди на шляху до сталого екологічно збалансованого розвитку?
14. Що таке циркулярна економіка?

🔍 **Завдання 2.** Пошук, аналіз та обговорення новин на тему: «Сучасне загострення глобальних проблем людства».

👥 **Завдання 3.** Групове ситуаційне завдання.

1. **Ситуація.** Відома корпорація із видобутку сланцевого газу планує розробку нових покладів сланцевого газу та будівництво заводу на території, що межує із населеним пунктом. Місцевих мешканців турбують проблеми з екологією, які можуть виникнути при видобуванні сланцевого газу. Проте, нове виробництво зможе надати для мешканців можливості кращого працевлаштування та знизити економічну й соціальну напругу на цій території.

2. **Завдання.** Поділитися на 2 групи. Перша група буде представляти інтереси «місцевих мешканців», друга – «представників бізнесу». Першій групі потрібно увійти в роль «місцевих мешканців» та виділити всі незручності й проблеми, що можуть виникнути із будівництвом заводу. Друга група зі сторони «представників бізнесу» повинна надати відповіді на всі претензії, щоб заповнити мешканців, що ці проблеми будуть вирішені.

3. **Підготуватись до дискусії.** Результатом повинно стати взаємоузгоджене рішення, яке б враховувало три аспекти сталого розвитку «економіка-соціум-екологія».

Рекомендації для ведення дискусії:

На пошук та підбір аргументів виділяється 5 хвилин. Пам'ятайте про правила ведення дискусії: не допускати перетворення дискусії у з'ясування особистих стосунків; можна переконувати, але не можна принижувати опонентів; зберігати спокій і врівноваженість у спорі; критикувати без роздратування і злості, але й не вибачатися за критику, тому що це не ознака ввічливості, а вияв невпевненості у своїй правоті; програвати і перемагати достойно; при поразці не сердитися, і не бути розгубленим; при перемозі залишатися спокійним і скромним; давати можливість опонентам «зберегти обличчя».

Регламент на виступи – 2 хвилини.

4. Наприкінці підведення підсумків. Результати оформіть у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1 – Результати перемовин

Проблеми (незручності), що можуть виникнути у зв'язку із будівництвом	Відповідь представників бізнесу	Взаємоузгоджене рішення стосовно даної проблеми

❁ **Завдання 4.** Підготуйте одноосібну доповідь.

1. Основи сучасної парадигми сталого розвитку.
2. Рушійні сили та перешкоди на шляху до сталого екологічно збалансованого розвитку.
3. Зелена економіка як сучасна модель переходу до сталого розвитку в умовах глобалізації.
4. Перспективи розвитку циркулярної економіки в ЄС
5. Основні види глобальних проблем людства.
6. Глобальні диспропорції та асиметрії економічного розвитку.